

ІСТОРИЯ РОЗВИТКУ КАФЕДРИ БІОФІЗИКИ

На медичному факультеті Львівського університету самостійної кафедри біофізики не існувало. Викладання фізики здійснювалось на кафедрі фізики університету. Серед обов'язкових дисциплін для першої групи студентів, які вивчали медицину (протягом чотирьох семестрів), згідно рішення колегії професорів філософського і медичного факультетів Львівського університету від 30 січня 1896 року, була введена дисципліна *“Експериментальна фізика”*, яка читалась у другому семестрі, в кінці якого складався іспит.

Із заснуванням у Львові при університеті медичного факультету підготовка провізорів була виділена в самостійний курс *«Studium farmaceutyczne»* і формально здійснювалась при філософському факультеті університету. Згідно з програмою на першому курсі 1869-1870 навчального року викладалась експериментальна фізика, яку читав професор Гандал.

У 1939 році в зв'язку з організацією Львівського медичного інституту, серед 19 новостворених кафедр була заснована і кафедра фізики. Штат кафедри тоді складався з 9 працівників (завідувача кафедри, доцента, трьох асистентів, двох старших лаборантів і двох лаборантів). У період 1939-1941 рр. кафедру фізики в інституті очолював професор А.Ластовецький, який загинув у роки німецької окупації.

Після звільнення Львова від німецьких військ у період 1945-1947 рр. кафедру очолював доц. Міліанчук В.С., з 1947-1967 завідував кафедрою доц. Журавльов В.О. У післявоєнні роки кафедра значно розширилась і поповнилась необхідною навчальною і науковою апаратурою. Обладнано лабораторії для проведення занять студентів, створено лабораторії для проведення наукової роботи, які розміщувались в адміністративному корпусі інституту по вул. Пекарській, 69.

Колективом кафедри вивчались різні властивості напівпровідників, зокрема, фотопровідність, вплив ультразвуку на фотопровідність напівпровідників, каталіз у напівпровідниках, вивчення якого було основним науковим напрямком кафедри.

Спільно з кафедрою гістології проводились дослідження із розробки методики заморожування та висушування тканин при низькій температурі. Багато лабораторій колишнього Радянського Союзу користувались цією методикою.

Важливі результати були одержані при дослідженні теплопровідності неметалічних порошоків при високих температурах (роботи доцента Козака М.І.), які увійшли в монографію з теплопровідності Чудновського Т.К. За період 1947-1967 рр. виконані та успішно захищені кандидатські дисертації Журавльовим В.О., Козаком М.І., Кулицьким В.М., Кужелюком А.О. Особливу увагу приділяв колектив кафедри вдосконаленню організації навчального процесу і методиці проведення практичних занять. Виданий у 1959 році і перевиданий в 1966 році підручник з фізики для студентів медичних вузів доц. Журавльова В.О.

У період 1967-1978 рр. кафедру фізики очолював доц. Кулицький В.М. Основним науковим напрямком кафедри були спектрофотометричні дослідження новосинтезованих сполук і речовин, які синтезувались на кафедрах фармацевтичної і органічної хімії. За даний період виконані та успішно захищені кандидатські дисертації Колосовою Л.Г., Сверданом П.Л. У 1967-70 рр. до штату працівників кафедри влилась молода генерація перспективних науково-педагогічних працівників – Дригант Г.І., Хома О.Й., Михайлишин Я.І., Личковський Е.І., Свердан П.Л., Ємчик Л.Ф., Підзирайло Н.В., Матвійчук Л.І. На даний період це була одна з молодих у віковому плані кафедр медичного інституту.

Великий досвід, педагогічна майстерність, з одного боку, і молодість, велике бажання вчитись, працювати, набирати досвіду від старших колег, з другого боку, створили прекрасний мікроклімат творчої співпраці в колективі кафедри.

Колектив кафедри, з властивим йому запалом, під керівництвом досвідчених педагогів працював над удосконаленням і поповненням навчально-методичної літератури,

навчально-ілюстративного матеріалу (фільми, слайди, таблиці, макети тощо). У зв'язку із змінами в навчальній програмі з дисципліни під керівництвом доц. Свердана П.Л. була організована і створена навчальна лабораторія для студентів з медичної кібернетики та електроніки.

З 1978-1986 р. кафедру очолював доц. Курт-Умеров В.О. Основним науковим напрямком кафедри було прогнозування і діагностика технічних систем. Було заключено ряд госпдоговірних тем з підприємствами Львова, в яких брала участь частина працівників кафедри. А також велись спільні дослідження з фізико-механічним інститутом ім. Г.Карпенка АН України в області розпізнавання та моделювання складних образів в автоматизованих системах управління (Камінський Р.М., Хома О.Й.). Окремо при кафедрі нормальної фізіології функціонував курс біофізики (завідувач – доцент Кузьменко В.Л.), який був приєднаний до кафедри фізики.

З 1986 року і на даний час кафедру очолює доц. Личковський Е.І. У зв'язку із змінами в програмах навчальних дисциплін штат кафедри змінювався. І на даний час складає 17 працівників: 3 доценти, 2 старші викладачі, 9 викладачів, 2 старші лаборанти, лаборант.

Зміст курсу фізики у медичних вузах зазнав значних змін, зумовлених зростанням ролі сучасних кількісних методів діагностики та різноманіттям фізичної (електронної) медичної апаратури. У процесі нагромадження досвіду викладання курсу створились умови для нової навчальної дисципліни, яка розглядає прикладні медичні аспекти фізики, біофізики, медичної апаратури і одержала назву “Медична та біологічна фізика”.

Згідно наказу Міністерства охорони здоров'я України (1986 р.) кафедра є опорною з біофізики і вищої математики серед споріднених кафедр вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III – IV рівнів акредитації і згідно Положення про опорну кафедру проводить відповідну роботу.

Створені на кафедрі сприятливі умови для науково-педагогічної діяльності, цілеспрямованість і висока організованість колективу є запорукою того, що кафедра виконає завдання, які поставлені у сучасних умовах перед професорсько-викладацьким складом університету в галузі підготовки спеціалістів, наукових кадрів і розвитку науки.